

การศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงบประมาณสถานศึกษา

กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษากระสัง 4

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

เสาวนีย์ ส้ารวมจิต*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของครู ที่มีต่อการบริหารงบประมาณสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษากระสัง 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษากระสัง 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำนวน 132 คน การเลือกตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Sample Random Sampling) โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie and Morgan ได้จำนวน 103 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงบประมาณสถานศึกษา จำนวน 40 ข้อ 4 ด้าน คือ ด้านการวางแผนงบประมาณ ด้านการจัดสรรและบริหารงบประมาณ ด้านการตรวจสอบ กำกับ ติดตามและรายงานประเมินผล ด้านการจัดหาและระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน โดยใช้สถิติ t-test และ 3 กลุ่ม ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) ผลการศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงบประมาณสถานศึกษา กลุ่มพัฒนาเครือข่ายคุณภาพการศึกษากระสัง 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 พบว่าครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารงบประมาณสถานศึกษาในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงบประมาณสถานศึกษา ที่มีเพศและประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความพึงพอใจโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ

ความพึงพอใจ ครู การบริหารงบประมาณสถานศึกษา

* สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บทนำ

การศึกษาเป็นพื้นฐานที่มีความสำคัญในการสร้างความเจริญก้าวหน้าของคน เป็นกระบวนการที่ช่วยให้คนสามารถพัฒนาตนเองในด้านต่างๆ ได้ตลอดชีวิต การศึกษา เป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพในสังคม ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนด จุดมุ่งหมายและหลักการในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมในการดำรงชีวิต สามารถ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ที่นิยมสรุปสั้นๆว่าพัฒนาคนให้เป็นคนเก่ง ดี มีสุข

ซึ่งกระบวนการจัดการศึกษาดังกล่าวสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการเป็น แหล่งเรียนรู้ และเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน และกำหนดให้กระทรวงศึกษา กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ตามมาตรา 39 ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาได้โดยตรง มีหลักเกณฑ์และวิธีการให้ เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง โดยเฉพาะความสำคัญทางด้านการบริหาร งบประมาณนั้น สถานศึกษาจะได้รับการจัดสรรเงินงบประมาณตามมาตรา 60 โดยให้รัฐจัดสรรงบประมาณแผ่นดินให้กับการศึกษาในฐานะมีความสำคัญสูงสุดต่อการ พัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ และตลอดช่วง 10 ปีที่ผ่านมารัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญ ของการศึกษาทุ่มเงินงบประมาณให้กระทรวงศึกษาธิการ เมื่อเทียบจำนวนเงินงบประมาณ ที่รัฐจัดสรรลงทุนทางการศึกษากับประเทศในแถบภูมิภาคเอเชีย ประเทศไทยก็เป็นอีก ประเทศหนึ่งที่มีการลงทุนทางการศึกษาสูง เมื่อเทียบจำนวนปริมาณเงินงบประมาณที่ใช้ ซึ่งใกล้เคียงกับงบประมาณประเทศสิงคโปร์ มาตรา 58 สถานศึกษาสามารถระดมทรัพยากร และการลงทุนด้านงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน ทั้งจากภาครัฐ องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชนเอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ

สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่น หรือต่างประเทศมาใช้จัดการศึกษา และมาตรา 59 ก็ยังเปิดโอกาสให้สถานศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคลจัดหาผลประโยชน์ จากทรัพย์สินของสถานศึกษา ทั้งที่เป็นที่ราชพัสดุ และที่เป็นทรัพย์สินอื่น รวมทั้งจัดหา รายได้จากบริการ การจัดเก็บค่าธรรมเนียมการศึกษาที่ไม่ขัดหรือแย้งกับนโยบาย วัตถุประสงค์ และภารกิจหลักของสถานศึกษาได้อีกด้วย

จากงบประมาณที่สถานศึกษาได้รับดังกล่าวมาข้างต้นนั้น น่าจะเพียงพอ ต่อการจัดการศึกษาการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพได้ตามจุดมุ่งหมายและหลักการ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติกำหนดไว้ คือ พัฒนาคอนให้เป็นคนเก่ง ดี มีสุข แต่ผล สัมฤทธิ์ทางการศึกษา จากการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันด้านการศึกษา ซึ่งจัด โดยสถาบันเพื่อการพัฒนาการจัดการ หรือ IMD(Institute for Management Development) ปรากฏว่าประเทศไทยจะจัดอยู่ในลำดับที่รั้งท้ายมาโดยตลอด แต่ประเทศสิงคโปร์กลับ จัดอยู่ในอันดับต้นๆ ซึ่งสวนทางกับปริมาณเงินงบประมาณที่ลงทุนทางการศึกษาของไทย เมื่อเปรียบเทียบกับปริมาณเงินงบประมาณการลงทุนทางการศึกษาของประเทศสิงคโปร์ ที่มีปริมาณเงินงบประมาณการลงทุนทางการศึกษาที่ใกล้เคียงกัน และกลุ่มเครือข่ายพัฒนา คุณภาพการศึกษากระสัง 4 สังกัด สพป.บุรีรัมย์ เขต 2 บางแห่งก็มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ต่ำเช่นกัน เมื่อเปรียบเทียบกับระดับเขต และระดับประเทศ

จากสภาพปัญหาดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า ปัญหาของคุณภาพการศึกษาไม่ได้เกิด ปริมาณเงินงบประมาณที่ใช้ในการลงทุนทางการศึกษาเพื่อจัดการศึกษา แต่เกิดจาก ปัญหาการบริหารเงินงบประมาณที่ไม่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษา ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงบประมาณสถานศึกษา ว่ามีมากน้อยอยู่ในระดับใด และครูที่มีสถานภาพและประสบการณ์ในการทำงานที่ต่างกันจะมีความคิดเห็นแตกต่างกัน หรือไม่ เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปใช้เป็นข้อมูลในการส่งเสริม ปรับปรุงและพัฒนาระบบ การบริหารเงินงบประมาณสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงบประมาณสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษากระสัง 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามเพศและประสบการณ์การทำงาน ขอบเขตของการวิจัย ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ตัวแปรอิสระ คือ ครูกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษากระสัง 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามเพศและประสบการณ์การทำงาน และตัวแปรตาม คือ ความพึงพอใจต่อการบริหารงบประมาณสถานศึกษา ซึ่งแบ่งเป็น 4 ด้าน คือ ด้านการวางแผนงบประมาณ ด้านการจัดสรรและบริหารงบประมาณ ด้านการตรวจสอบ กำกับ ติดตาม และรายงานประสิทธิผล และด้านการจัดหาและระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในครั้งนี้นี้คือ ครูกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษากระสัง 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำนวน 132 คน และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในครั้งนี้นี้คือ ครูกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษากระสัง 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 กำหนดขนาดตัวอย่าง โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครซี และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp.607-610) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 103 คน และใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตามขนาดโรงเรียนเทียบสัดส่วนกับจำนวนประชากรกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของแต่ละโรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง Index of Congruence (IOC) และค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ให้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .982 โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงบประมาณสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษากระสัง 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานบุรีรัมย์ เขต 2 เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ ระดับความพึงพอใจมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์ให้คะแนนความพึงพอใจมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด คือ 5, 4, 3, 2 และ 1 จำนวน 40 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรม SPSS ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ
2. ข้อมูลเกี่ยวกับ ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงบประมาณสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษากระสัง 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานบุรีรัมย์ เขต 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงบประมาณสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษากระสัง 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามเพศ โดยใช้ t-test
4. เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงบประมาณสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษากระสัง 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานบุรีรัมย์ เขต 2 ใช้การวิเคราะห์หาค่าแปรปรวนทางเดียว (One War Analysis Of Variance) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงนำค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ใช้ทดสอบโดยวิธีเชฟเฟ้ (Scheff's Posthoc Conparison)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์สามารถสรุปเป็นข้อๆ ได้ดังนี้

1. ครูกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษากระสัง 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง และมีประสบการณ์ การทำงานมากกว่า 20 ปี รองลงมาได้แก่ประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 10 ปี
2. ครูกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษากระสัง 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 มีความพึงพอใจต่อการบริหารงบประมาณสถานศึกษาในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการจัดหาและระดมทุนเพื่อการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านการจัดสรรและการบริหารงบประมาณมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด
3. ครูกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษากระสัง 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 มีความพึงพอใจในด้านการวางแผนงบประมาณ ในภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณซึ่งมีการ ระบุแผนงาน/โครงการที่สอดคล้องกับเงินงบประมาณที่ได้รับมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และการ วิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา (SWOT Analysis) โดยเชื่อมโยงกับแผนการพัฒนาศึกษาสถานศึกษา กลยุทธ์สำนักงานเขตพื้นที่ สพฐ. และกระทรวงศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด
4. ครูกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษากระสัง 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 มีความพึงพอใจในด้านการจัดสรรและการบริหารงบประมาณ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าการจัดซื้อจัดจ้างเป็นไปตาม ระเบียบพัสดุและแผนงานที่กำหนดไว้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และการจัดทำเอกสารหลักฐาน ประกอบการเบิกเงิน การรับ – จ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และจัดทำทะเบียนคุมงบประมาณ ครบถ้วนเป็นปัจจุบันมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด
5. ครูกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษากระสัง 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 มีความพึงพอใจในด้านการตรวจสอบ กำกับ ติดตาม และรายงาน ประเมินผลในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าการกำกับ ติดตาม

การใช้จ่ายเงินของสถานศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบอย่างสม่ำเสมอมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และการวิเคราะห์ความคุ้มค่าของการดำเนินงาน เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนงาน/โครงการต่อไป มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

6. ครูกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษากระสัง 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 มีความพึงพอใจด้านการจัดหาและระดมทุนเพื่อการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ของชุมชนเพื่อสร้างความศรัทธาและความสัมพันธ์ที่ดีให้กับชุมชนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และการ สร้างภาคีเครือข่ายเพื่อช่วยสนับสนุนในการระดมทรัพยากรเพื่อศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

7. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีเพศต่างกันที่มีต่อการบริหาร งบประมาณสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษากระสัง 4 สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

8. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน ที่มีต่อการบริหารงบประมาณสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษากระสัง 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงบประมาณสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษากระสัง 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 มีประเด็นสำคัญที่จะนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ครูกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษากระสัง 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 มีความพึงพอใจต่อการบริหารงบประมาณสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โดยภาพรวมสถานศึกษามีระบบ การบริหารจัดการงบประมาณตามโครงสร้างการบริหารเงินงบประมาณ เช่น มีการวางแผน งบประมาณตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ สพฐ. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสอดคล้อง กับปัญหาความจำเป็นของสถานศึกษา มีการจัดสรรการบริหารงบประมาณตามแผนที่วางไว้

และดำเนินถูกต้องตามระเบียบการเงิน-บัญชีและพัสดุ มีการตรวจสอบ กำกับ ติดตาม รายงานผลการดำเนินงาน นิเทศติดตามอย่างใกล้ชิด รวมถึงการจัดหาและระดมทรัพยากร เพื่อการศึกษาก็ได้รับความร่วมมือจากชุมชนเป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ นัฐดาใน หาญอนุพงศ์และคณะ (2557) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลจังหวัดชัยนาท ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลจังหวัดชัยนาท ผลการศึกษาพบว่า ครูมีความพึงพอใจงานด้านการบริหารงบประมาณอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูง 3 ลำดับแรก ดังนี้ การจัดสรรงบประมาณการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล รายงานผลการใช้เงิน และผลการดำเนินงานการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล รวมถึงรายงานผลการใช้เงิน และผลการดำเนินงานและค่าเฉลี่ยในลำดับสุดท้าย คือการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ สอดคล้องกับการศึกษาของประทุมทิพย์ แก้วทองคำ (2557) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของครูผู้สอน ต่อการบริหารสถานศึกษา ของวิทยาลัยเทคโนโลยีบางละมุง อินเทอร์เน็ต ผลการศึกษาพบว่า การบริหารด้านงบประมาณโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.97$ $\mu=0.402$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ จัดทำระบบการบริหารการเงินเป็นไปตามขั้นตอนและเปิดเผยต่อชุมชน รองลงมาคือ จัดทำแผนพัฒนา เพื่อหาความเหมาะสมในการเสนอ งบประมาณ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ระบบการบริหารจัดการพัสดุ และสินทรัพย์ที่ดีตรวจสอบได้ และสอดคล้องกับการศึกษาของ สุจิตรา ขาวโต (2559) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนอนุบาล องค์การบริหารส่วนตำบลเทพารักษ์ จังหวัดสมุทรปราการ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารงบประมาณโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยการบริหารพัสดุ และสินทรัพย์ของสถานศึกษาเป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือการจัดทำแผนการใช้งบประมาณเป็นไปตามแผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ และการระดมทรัพยากรทางการศึกษาการระดมทุนเพื่อการศึกษา เพื่อใช้ในการสนับสนุนการจัดการศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีเพศและประสบการณ์การทำงานต่างกันต่อการบริหารงบประมาณสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษากระสัง 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ด้วยสภาพบริบทวัฒนธรรมองค์กรการดำเนินการบริหารงบประมาณสถานศึกษาที่คล้ายคลึงกัน ของสถานศึกษาในกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษากระสัง 4 ทำให้มุมมองความคิดเห็นความพึงพอใจไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ วารุณี ขำสวัสดิ์และคณะ (2558) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดเพชรบุรี ผลการศึกษาพบว่าการเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารจัดการงานคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดเพชรบุรี พบว่าบุคลากรที่มีเพศ ประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการงานคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดเพชรบุรี โดยรวมแตกต่างกันอย่างนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 บุคลากรที่มีอายุระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือนต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการงานคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดเพชรบุรี โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาวิจัยสามารถใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ครู คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารงบประมาณสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษากระสัง 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ในการพัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้นดังนี้

1.1 ด้านการวางแผนการบริหารงบประมาณ สถานศึกษาควรตระหนักและให้ความสำคัญในการศึกษาวิเคราะห์สภาพแวดล้อมสถานศึกษา (SWOT Analysis) ปัญหา ความเป็นของสถานศึกษา ซึ่งเป็นพื้นฐานในการทำจัดแผนงบประมาณ

เพื่อตอบสนองนโยบายของรัฐ กระทรวงศึกษาธิการ สพฐ. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ตอบสนองวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ ยุทธศาสตร์ พันธกิจและเป้าประสงค์หมายของสถานศึกษา
 เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนงบประมาณที่ดินนั้น จะสามารถพัฒนางานด้านการบริหาร
 งบประมาณสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพได้ดียิ่งขึ้น

1.2 ด้านการจัดสรรและบริหารงบประมาณ สถานศึกษาควรจัดสรรงบประมาณ
 ให้สอดคล้องปัญหาความจำเป็นและแผนงาน/โครงการที่กำหนดไว้ เพื่อการจัดการเรียนรู้
 พัฒนานักเรียนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายสถานศึกษาที่กำหนด จำเป็นต้อง
 คัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านพัสดุการเงินเพื่อรับผิดชอบการบริหารงาน
 ด้านการเงิน-บัญชีและพัสดุ ส่งเสริมให้มีการพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้สำนักงานเขต
 พื้นที่การศึกษาก็ควรจัดการอบรมด้านการบริหารงานการเงิน-บัญชีและพัสดุ เป็นประจำ
 สม่าเสมอ เพราะบุคลากรที่ทำหน้าที่การเงิน-บัญชีและพัสดุกุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพ
 การศึกษากระสัง 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 นั้น
 มิใช่ครูการเงิน โดยตรงที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญโดยเฉพาะ แต่เป็นครูผู้ทำหน้าที่ปฏิบัติการ
 สอนมาปฏิบัติหน้าที่แทน จึงจำเป็นต้องมีการอบรมพัฒนาความรู้ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงาน
 ได้ถูกต้องตามระเบียบงานการเงิน-บัญชีและพัสดุ

1.3 ด้านการตรวจสอบ กำกับ ติดตามและรายงานประเมินผล สถานศึกษาควร
 จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี ตามแผนงาน/โครงการตามแผนงานที่กำหนด
 ว่ามีปัญหาหรือไม่ มีความคุ้มค่าในการลงทุนเพียงใด เพื่อนำมาวิเคราะห์ปรับปรุงแก้ไข
 การวางแผนจัดทำแผนงาน/โครงการดำเนินงานครั้งต่อไป รวมทั้งการรายงานการเงิน-บัญชี
 และงานพัสดุนั้น ควรมีการนิเทศกำกับ ติดตาม ดูแล ตรวจสอบอย่างใกล้ชิดทั้งจากผู้บริหาร
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และผู้ที่มีส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

1.4 ด้านการจัดหาและระดมทุนเพื่อการศึกษา สถานศึกษาควรรักษา
 ความสัมพันธ์อันดีระหว่างคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้นำชุมชน ผู้นำทาง
 ศาสนา ผู้ปกครอง และชุมชนไว้ให้มั่นคง รักษาวัฒนธรรมที่ดีขององค์กร ความร่วมมือ

ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน และควรสร้างกลุ่มภาคีเครือข่ายเพิ่มเติม เช่น องค์กรส่วนท้องถิ่น องค์กรรัฐอื่นๆ องค์กรเอกชน สถานประกอบการต่างๆ หรือคณะศิษย์เก่า ฯลฯ เพื่อประโยชน์ในการจัดหาและระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาต่อไป และการบริหารเงินระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาหรืองบประมาณอื่นๆ ที่สถานศึกษาจัดหามาได้นั้น ควรเน้นบริหารงบประมาณด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบโดยทั่วถึงกัน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาปัญหาการบริหารงบประมาณสถานศึกษา นอกจากจะศึกษาเฉพาะเงินงบประมาณที่ได้รับจากการจัดหาและระดมทุนเพื่อการศึกษาที่สถานศึกษาจัดหามาเพื่อใช้ในการจัดการศึกษา งบประมาณประเภทเงินอุดหนุน (รายหัว) ในมาตรา 58, 59 และ 60 ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติเรียงตามลำดับมาแล้วนั้น ควรมีการศึกษาปัญหาการบริหารงบประมาณอื่นๆ เช่น เงินงบประมาณรายจ่ายงบกลาง รายจ่ายขอส่วนราชการต่างๆ ที่เป็นการบริหารงบประมาณมาจากส่วนกลางจากหน่วยงานต้นสังกัด เช่น กระทรวงศึกษาธิการ สพฐ. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา งบประมาณจากการจัดสรรตามมติคณะรัฐมนตรี หรืองบประมาณอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง งบประมาณเหล่านี้ก็เป็นการลงทุนทางด้านการจัดการศึกษาเช่นกัน จึงควรมีการทำวิจัยเชิงคุณภาพเพิ่มเติม เพื่อพัฒนาการบริหารเงินงบประมาณทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้นต่อไป

บรรณานุกรม

- จันทิมา อัจชะสวัสดิ์. (2554). *การระดมทรัพยากรเพื่อการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา*. สืบค้นเมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2560, จาก http://www.thapra.lib.su.ac.th/objects/thesis/fulltext/snamcn/Chantima%20%20Uchaswadi_Doctor/fulltext.pdf.
- ชนิสรา ศีลานุกิจ. (2558). *มนุษย์สัมพันธ์ทางการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ, กรุงเทพฯ, บริษัท มิตรภาพการพิมพ์และสทิวิโอ จำกัด.
- ณรงค์ สัจพันโรจน์. (2560). *กระบวนการ PDCA ในการพัฒนาการทำงาน*. สืบค้นเมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2560, จาก http://202.44.34.144/kmit/knowledge_detail.php?IDKM=341.
- ทิพรัตน์ จันทนา. (2552). *การบริหารงบประมาณโดยใช้วัฏจักรคุณภาพของเคมีงในโรงเรียนขนาดเล็ก*. สืบค้นเมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2560, จาก http://www.thapra.lib.su.ac.th/objects/thesis/fulltext/snamcn/Tipparat_Chantana/Fulltext.pdf
- นงลักษณ์ พรหมพา และคณะ. (2558). *การบริหารงานงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสหวทยาเขต 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29*. จากการสืบค้นเมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2560, จาก [ournal.nmc.ac.th/th/admin/Journal/2558Vol2No1_31.pdf](http://journal.nmc.ac.th/th/admin/Journal/2558Vol2No1_31.pdf).
- นัฐดาไน หาญอนุพงศ์และคณะ. (2557). *ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาในสังกัดเทศบาล จังหวัดชัยนาท*. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2560, จาก <http://gs.nsr.u.ac.th/files/1/51>.
- ประทุมทิพย์ แก้วทองคำ. (2557). *ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของครูผู้สอนต่อการบริหารสถานศึกษา ของวิทยาลัยเทคโนโลยีบางละมุงอินเตอร์เทค* สืบค้นเมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2560, จาก http://pvca-ri.com/myfile/170116123148_1.pdf

- ปัญชิตา อັตบุตร. (2560). *ทฤษฎีการบริหาร*. สืบค้นเมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2560, จาก <http://punyatida.blogspot.com/2015/08/max-weber.html>
- ปิ่นนทนต์ นอขุนทด. (2556). *ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอขามสะแกแสง จังหวัดนครราชสีมา*. สืบค้นเมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2558, จาก http://eng.sut.ac.th/ce/ce_course/download/project/7-1-55/9PANNATHAD%20NOKHUNTHOD.pdf.
- ปารณทัตต์ แสนวิเศษ. (2555). *การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนประถมศึกษา: การสร้างทฤษฎีจากฐานราก*. สืบค้นเมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2560, จาก www.senate.go.th/w3c/senate/pictures/sec/5/MEG%20Intranet/
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. สืบค้นเมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2560, จาก <https://www.mwit.ac.th/~person/01-Statutes/NationalEducation.pdf>
- เพชร แก้วแกม.(2556). *แผนงานบริหารงานงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ โรงเรียนบ้านวังทองสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1*. จากการสืบค้นเมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2560, จาก www.banwangtong.com/pan4_56.doc.
- รัตนา กาญจนพันธ์. (2557, หน้า 38-39). *การบริหารสถานศึกษา.กรุงเทพ ,บริษัทมิตรภาพการพิมพ์และสตีวดีโอ จำกัด*.
- รุจิรา ภู่อาระและคณะ. (2555, หน้า 128-130). *การบริหารงบประมาณและการเงินโรงเรียน.กรุงเทพ ,บริษัทมิตรภาพการพิมพ์และสตีวดีโอ จำกัด*.
- เรืองเดช ศิลม. (2555). *ปัจจัยที่มีผลต่อปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงบประมาณของเจ้าหน้าที่งบประมาณ ส่วนราชการกองทัพอากาศปริญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต*. สืบค้นเมื่อวันที่ 1 เมษายน 2560, <http://www.repository.mutt.ac.th/bitstream/handle/123456789/1165/132428.pdf?sequence=1>.

- วนิดา ทินนา. (2556). ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของ
โรงเรียนเกษตรสมบูรณ์วิทยาคม อำเภอเกษตรสมบูรณ์. สืบค้นเมื่อ 28 มีนาคม 2560,
จาก <http://www.kongsangsan.com/MMR2013/2/6TestFinalWanida.pdf>.
- วรกาญจน์ สุขสุดเจียว. (2556 หน้า 73-74). สภาพการบริหารการจัดการเงินงบประมาณ
หมวดเงินอุดหนุนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี
เขต 2. สืบค้นเมื่อวันที่ 21 มีนาคม 2560, จาก [http://www.educ.su.ac.th/2013/
images/stories/reserch/55-56/18.pdf](http://www.educ.su.ac.th/2013/images/stories/reserch/55-56/18.pdf).
- วารุณี ขำสวัสดิ์และคณะ. (2558). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการ
ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดเพชรบุรี. สืบค้นเมื่อวันที่ 18 มีนาคม
2560, จาก <file:///C:/Users/user/Downloads/24354-82413-1-PB.pdf>.
- ศิริพงษ์ เสาภายน. (2558). หลักและกระบวนการบริหารการศึกษาทฤษฎีและแนวปฏิบัติ.
กรุงเทพ, บริษัท มิตรภาพการพิมพ์และสตูดิโอ จำกัด.
- ศิริพงษ์ เสาภายน.(2556).วิชาการบริหารทรัพยากรและการจัดการทางการศึกษา. กรุงเทพ ,
บริษัท มิตรภาพการพิมพ์และสตูดิโอ จำกัด.
- เสกสันต์ รุ่งกะทิกและคณะ. (2557). การบริหารงบประมาณของโรงเรียนที่เป็นนิติบุคคล
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษเขต 1. สืบค้นเมื่อวันที่ 16
มีนาคม 2560, จาก <file:///C:/Users/user/Downloads/30287-66746-1-SM.pdf>.
- สมพร พงศ์ชินภัทร. (2560). การบริหารการเงิน โรงเรียน. สืบค้นเมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2560,
จาก <https://www.gotoknow.org/posts/300917>.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2. (2555). การรายงานผลการ
ตรวจสอบสถานศึกษา ด้านแผนปฏิบัติราชการประจำปี งานการเงิน การบัญชี การ
พัสดุ และเงินรายได้สถานศึกษาตามแผนการตรวจสอบประจำปีงบประมาณ 2555
ครั้งที่ 2. สืบค้นเมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2560, จาก [www.lopburi2.go.th/
auditlop2/
images/audit/191155.doc](http://www.lopburi2.go.th/auditlop2/images/audit/191155.doc).

- สุจิตรา ขาวโต. (2559). ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงาน
 ของผู้บริหาร โรงเรียนอนุบาล องค์การบริหารส่วนตำบลเทพารักษ์
 จังหวัดสมุทรปราการ สืบค้นเมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2560,
 จาก <http://grad.bsru.ac.th/paper/%>
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2554). ขั้นตอนขอบเขตและ โครงสร้างของการประเมินผล
 โครงการ. สืบค้นเมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2560, จาก [http://hq.prd.go.th/
 plan/ewt_dl_link.php?nid=1976](http://hq.prd.go.th/plan/ewt_dl_link.php?nid=1976)
- หน่วยตรวจสอบภายใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2 .(2555).
 รายงานผลการตรวจสอบการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน
 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2 ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2555.
 สืบค้นเมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2560, จาก [http://www.nan2.go.th/office/audit/
 data/adit%20school2555.pdf](http://www.nan2.go.th/office/audit/data/adit%20school2555.pdf).
- หน่วยตรวจสอบภายใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11. (2557).
 รายงานผลการตรวจสอบภายในประจำปีงบประมาณ 2557. สืบค้นเมื่อวันที่
 21 มีนาคม 2560, จาก [http://www.secondary11.go.th/th/subweb/g_audit/wp
 content/uploads/2015/12/report_2557.pdf](http://www.secondary11.go.th/th/subweb/g_audit/wpcontent/uploads/2015/12/report_2557.pdf) .
- อำพล ราวกลางและคณะ. (2556). แนวทางการระดมทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อการ
 บริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กกลุ่ม โรงเรียนปง 2 สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาพะเยา เขต 2. สืบค้นเมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2560, จาก [https://
 www.tcithaijo.org/index.php/EDGKKUJ/article/viewFile/50825/42058](https://www.tcithaijo.org/index.php/EDGKKUJ/article/viewFile/50825/42058).